

1. Što je industrijsko obličje?

Obličje (dizajn) /st. 2. čl. 2./ je **pojavnost (vanjski izgled)** jednog predmeta, a štiti se prema odredbama Zakona o industrijskom obličju Republike Hrvatske. Industrijskim obličjem /st. 1. čl. 2./ mogu se štiti prostorna obilježja proizvoda ili njegova dijela **vidljiva pri normalnoj (namjenskoj) uporabi** kao što su **oblik ili obrisi** predmeta ili plošna obilježja kao što su **šare, crte ili boje te kombinacije** navedenih obilježja.

Prema Zakonu o industrijskom obličju, obličje, između ostalog, **ne smije** /čl. 6. i 7./ **biti isključivo uvjetovano funkcionalnim karakteristikama** kako bi se moglo zaštititi. To znači da je obličje u prvome redu estetske prirode i da se industrijskim obličjem ne štite tehničke karakteristike predmeta na koji se primjenjuje.

2. Zašto štiti industrijska obličja?

Obličje (dizajn) je ono što predmet čini **privlačnim i dopadljivim**; dakle, ono doprinosi **komercijalnoj vrijednosti** proizvoda i **povećava mogućnost njegove prodaje**. Kada je industrijsko obličje zaštićeno, njegov **nositelj** - fizička ili pravna osoba - ima **isključivo pravo** /st. 1. i 3. čl. 31./ **korištenja zaštićenog obličja proizvoda i sprečavanja njegova neovlaštenog korištenja** prema trećim osobama. Nositelj time može brzo i jednostavno dokazati stečena prava dok traje zaštita industrijskoga obličja. To doprinosi osiguranju pravičnog povrata ulaganja.

Kako se industrijsko obličje može zaštititi?

Prema navedenom Zakonu, za stjecanje industrijskoga obličja mora se podnijeti prijava /čl. 11./ koja se objavljuje /čl. 22./ u službenom glasilu Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo ako udovoljava propisanim uvjetima /čl. 12./ i ako nije zatražena **odgoda objave** /čl. 23./. Svaka zainteresirana osoba može podnijeti prigovor /čl. 24./ Zavodu protiv te prijave u roku od 3 mjeseca od dana objave prijave.

Temeljno je pravilo da obličje mora biti **ново i osobito** kako bi bilo zaštićeno. "**Novo**" /čl. 3./ znači da **nije** poznato da je prije toga postojalo **istovjetno** obličje. "**Osobito**" /čl. 4./ znači da je **ukupni dojam korisnika** o obličju u odnosu na ona ranije dostupna javnosti, **bitno različit**. Nakon priznanja prava, industrijsko obličje upisuje se u registar industrijskoga obličja /čl. 45./.

Koliki je doseg zaštite industrijskoga obličja?

Zaštita industrijskog obličja ograničena je na zemlju u kojoj je zaštita priznata, u ovome slučaju na Republiku Hrvatsku. Opseg isključivih prava u odnosu na treće osobe /st. 2. čl. 31./ te njihova ograničenja /čl. 31., 32. i 34./ utvrđeni su Zakonom. Početno razdoblje zaštite /čl. 40./ je deset godina s mogućnošću daljnjeg produljenja do 20 godina, svakih 5 godina. Zakonom je uređena građanskopravna /čl. 50./, prekršajna /čl. 55./ i kaznenopravna /čl. 285. Kaznenog zakona Republike Hrvatske/ zaštita industrijskoga obličja.

Kako se ostvaruje međunarodna zaštita industrijskoga oblička?

Za sada se zaštita izvan Republike Hrvatske može ostvariti jedino neposrednim pojedinačnim pokretanjem postupka zaštite u određenoj zemlji. Prema **Haškom sporazumu o međunarodnoj pohrani odnosno registraciji industrijskog oblička (dizajna)**, međunarodnom ugovoru prema kojem administrativne poslove obavlja WIPO - Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo, uređen je postupak međunarodne registracije /čl. 49./.

Podnositelj prijave industrijskog oblička može **jednom prijavom**, WIPO-u ili nacionalnom uredu zemlje koja je stranka toga Ugovora, izvršiti međunarodnu pohranu industrijskoga oblička odnosno upis u registar. Tada će industrijsko obličje biti zaštićeno u onoliko država stranaka Ugovora u kojima to podnositelj želi ostvariti ako udovolji uvjetima tih nacionalnih zakonodavstava. Republika Hrvatska nije stranka Haškog sporazuma, ali su u tijeku aktivnosti u cilju ratifikacije Ženevskog akta Haškog sporazuma iz 1999. godine.

Koliki su troškovi zaštite industrijskoga oblička?

U **redovnom** postupku priznanja industrijskoga oblička ukupni troškovi postupka zaštite odnosno stjecanja isključivih prava korištenja (upravne pristojbe i naknade troškova određene posebnim propisima*) iznose **750,00 kuna za 5 godina trajanja zaštite upisom u registar Zavoda kada prijava industrijskoga oblička sadrži jedno obličje**. Za svako **slijedeće obličje** u višestrukoj prijavi, podnositelj prijave plaća **dodatnih 320,00 kuna** ukupnih troškova postupka.

Ako su podnositelji prijave industrijskoga oblička ujedno i oblikovatelji istoga, tada plaćaju upravnu pristojbu za zahtjev za priznanje industrijskoga oblička u iznosima umanjenim za 50%.

* Uredba o naknadama za posebne troškove i troškove za pružanje informacijskih usluga Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (NN 86/2000 od 06. rujna 2000, stupila na snagu 14. rujna 2000, ispravak u br. 89/2000 od 13. rujna 2000.)

Zakon o upravnim pristojbama u području intelektualnog vlasništva (NN 64/2000 od 05. srpnja 2000., stupio na snagu 13. srpnja 2000.)

PODNOŠENJE ZAHTJEVA

a) upravna pristojba:

osnovna pristojba   **50kn**

Prijavitelj- autor plaća **50%**

dodatna pristojba za svako slijedeće obličje u višestrukoj prijavi
20 kn

b) naknada troškova ispitivanja do objave

- osnovna naknada: **200 kn**

-dodatna naknada za svako sljedeće

- obličje u višestrukoj prijavi   **50 kn**